

CARTEA ROȘIE

liber novus

C.G.JUNG

EDITATĂ DE SONU SHAMDASANI

INTRODUCERE DE SONU SHAMDASANI

PREFAȚĂ DE ULRICH HOERNI

TRADUCERE DIN GERMANĂ

(LIBER PRIMUS, LIBER SECUNDUS, ÎNCERCĂRI, EPILOG, ANEXELE B ȘI C)

DE VIORICA NIȘCOV

TRADUCERILE DIN ENGLEZĂ

(PREFAȚĂ, MULȚUMIRI, INTRODUCERE, NOTA EDITORULUI ȘI ANEXA A)

DE SIMONA REGHINTOVSKI

notie audire ver-
ba prophetarum/
qui prophetant vo-

bis et decipimus vos: visionem cordis tui loquimur / non de ore domini - addivi quae dixerunt prophetantes in nomine meo mendacium atque dicitur: somnivi / somnivi - **U**scve qvo / sed est in corde prophetarum valitum autem mendacium et prophetarum seductionem cordis tui / qui voluit facere et obtulit / sed et populus meus nominis mei propter somnia eorum quae narrat / usque ad praesens / sed et obtulit / sed et populus meus nominis mei propter haec / propheta / qui habet somnium / narrat / somnium et qui habet sermonem meum / loquitur / sed et sermonem meum / sed et patris ad hunc / dicit dominus.

Cuprins

Prefață

Abrevieri și Notă privind numerotarea paginilor
Mulțumiri

Cartea Roșie – Facsimilul

Liber Novus: „Cartea Roșie” a lui C.G. Jung. Introducere
de
Sonu Shamdasani
Nota traducătorului
Nota editorului, de Sonu Shamdasani

Liber Primus

Prolog Calea a ceea-ce-va-să-vină
Capitolul I Regăsirea sufletului
Capitolul II Suflet și zeu
Capitolul III Despre slujirea sufletului
Capitolul IV Deșertul
Experiențe în deșert
Capitolul V Călătorie infernală în viitor
Capitolul VI Scindarea duhului
Capitolul VII Uciderea eroului
Capitolul VIII Zămisirea zeului
Capitolul IX Mister dramatic. Întâlnire
Capitolul X Instruire
Capitolul XI Dezlegare

Liber Secundus

Imaginile peregrinului
Capitolul I, Roșul
Capitolul II Castelul din pădure

Capitolul III Unul din cei de jos
Capitolul IV Anahoretul. Dies I [Prima zi]
Capitolul V Dies II [A doua zi]
Capitolul VI Moartea
Capitolul VII Rămășițele unor temple de odinioară
Capitolul VIII Prima zi
Capitolul IX A doua zi
Capitolul X Incantațiile
Capitolul XI Deschiderea oului
Capitolul XII Iadul
Capitolul XIII Omorul sacrificial
Capitolul XIV Nebunia divină
Capitolul XV Nox secunda
Capitolul XVI Nox tertia
Capitolul XVII Nox quarta
Capitolul XVIII Cele trei profetii
Capitolul XIX Darul magiei
Capitolul XX Drumul crucii
Capitolul XXI Magicianul

Încercări

Epilog

Anexa A Mandale

Anexa B Explicații

Anexa C Înmormântare din 16 ianuarie 1916, în *Cartea neagră*

„Anii în care m-am ocupat de imaginile interioare au constituit perioada cea mai importantă a vieții mele, în decursul căreia s-au decis toate lucrurile esențiale. Atunci a început totul, iar amănuntele care au urmat sunt doar niște completări și lămuriri. Întreaga mea activitate ulterioară a constat în a elabora ceea ce țâșnise în acei ani din inconștient și mai întâi mă inundase, mă copleșise. A fost materia primordială pentru opera unei vieți.“

C.G. Jung, 1957

Introducere

Din 1962, s-a știut într-un cerc larg de existența *Cărții Roșii* a lui C.G. Jung. Însă abia odată cu ediția prezentă ea este, în cele din urmă, accesibilă unui public mai mare. Geneza sa, descrisă de Jung în *Amintiri, vise, reflecții*, a reprezentat subiectul a numeroase discuții în literatura secundară de specialitate. Prin urmare, o voi schița aici doar pe scurt.

Anul 1913 a fost crucial în viața lui Jung. El a început un experiment cu sine însuși, care a devenit cunoscut drept „confruntarea cu inconștientul” și a durat până în 1930. În timpul acestui experiment, a elaborat o tehnică pentru „a ajunge la baza proceselor sale interioare”, „pentru a traduce emoțiile în imagini” și „pentru a sesiza fantasmalele care acționau... «subteran»”. Mai târziu a numit această metodă „imaginație activă”. Mai întâi, a înregistrat aceste fantasme în *Cărțile Negre*. Apoi și-a revizuit textele, a adăugat câteva reflecții și le-a copiat cu un scris caligrafiat într-o carte numită *Liber Novus*, legată în piele roșie și însoțită de propriile lui desene. A fost cunoscută mereu drept *Cartea Roșie*.

Jung a împărtășit experiențele sale interioare soției și altor persoane apropiate. În 1925 a discutat despre dezvoltarea lui personală și profesională într-o serie de seminare la Clubul Psihologic din Zürich, în care a menționat și metoda imaginației active. Dincolo de acest cadru, Jung păstra însă tăcerea. De exemplu, copiii săi nu fuseseră informați despre acest experiment cu sine însuși și nu sesizaseră nimic neobișnuit. În mod clar, i-ar fi fost dificil să le explice ce se întâmpla. Era deja un semn de favoare dacă îi permitea unuia dintre copii să îl privească scriind sau pictând. Astfel, pentru descendenții lui Jung, *Cartea Roșie* a fost întotdeauna înconjurată de o aură de mister.

Introducere

Există puține lucrări *nepublicate* care au exercitat deja asemenea efecte extinse asupra istoriei intelectuale și sociale a secolului XX ca *Liber Novus* (Cartea Nouă) sau *Cartea Roșie*. Jung declara că ea conține nucleul scrierilor sale ulterioare; de mult timp a fost recunoscută drept cheia către înțelegerea genezei acestora. Însă, dincolo de câteva licăriri amăgitor provocatoare, nu a fost disponibilă studiului. [...]

Tema globală a cărții este modul în care Jung și-a recâștigat sufletul și a depășit boala contemporană a alienării spirituale. În cele din urmă, a realizat acest lucru permițând renașterea unei noi imagini a lui Dumnezeu în sufletul lui și construind o nouă perspectivă asupra lumii sub forma unei cosmologii psihologice și teologice. *Liber Novus* prezintă prototipul concepției lui Jung despre procesul de individuație, despre care el susține că este o formă universală a dezvoltării psihice individuale. Chiar *Liber Novus* se poate înțelege, pe de o parte, ca ilustrând procesul individuației lui Jung și, pe de altă parte, ca fiind elaborarea acestui proces într-o schemă psihologică generală. La începutul cărții, Jung își regăsește sufletul și pornește apoi într-o secvență de aventuri fantastice, care alcătuiesc narațiunea ulterioară. Realizează că până atunci a servit spiritul vremii, caracterizat prin utilitate și valoare. Pe lângă acesta, exista un spirit al profunzimilor, care conducea la lucrurile ce țineau de suflet. În termenii amintirilor biografice de mai târziu ale lui Jung, spiritul vremii corespunde personalității nr. 1 și spiritul profunzimilor corespunde personalității nr. 2. Prin urmare, această perioadă poate fi văzută ca o întoarcere la valorile personalității nr. 2.

Deșertul

Cea de a șasea noapte. Sufletul meu mă duce în deșert, în deșertul propriului meu Sine. Nu mă gândeam că Sinele meu e un deșert, un deșert uscat, fierbinte, colbit și fără apă. Călătoria duce prin nisip fierbinte, îmi croiesc drum încet, fără țintă vizibilă, fără speranță. Ce înfiorătoare e această pustietate. Am impresia că drumul duce atât de departe de oameni. Merg pe drumul meu, pas după pas, și nu știu cât va mai dura călătoria.

De ce Sinele meu e un deșert? Am trăit oare prea mult în afara mea, în oameni și în lucruri? De ce mi-am evitat Sinele? Nu-mi eram scump mie însumi? Dar am evitat locul sufletului meu. Am fost propriile mele idei, după ce am încetat să fiu celelalte lucruri și ceilalți oameni. Dar nu am fost propriul Sine, față în față cu gândurile mele. Trebuie să mă ridic și deasupra gândurilor ca să ajung la Sinele meu. Într-acolo se îndreaptă drumul meu și de aceea el duce la singurătate, departe de oameni și de lucruri. Este oare singurătate să fii cu tine însuși? Singurătate este doar atunci când Sinele e un deșert. Să fac din deșert o grădină? Să populez o țară pustie? Să deschid deșertului străvezia grădină fermecată? Ce anume mă duce în deșert, și ce să fac acolo? Este o iluzie că nu mai pot avea încredere în gândirea mea? Adevărată e doar viața, și doar viața mă duce în deșert, într-adevăr nu gândirea, care ar vrea să se întoarcă iarăși la gânduri, la oameni, la lucruri, căci deșertul o înspăimântă. Suflete al meu, ce să cauți aici? Sufletul meu mi-a vorbit și a zis: „Așteaptă.“ Aud cuvântul necruțător. De pustiu se leagă chinul.

Uciderea eroului

În noaptea următoare am avut însă o viziune: Mă aflu cu un tânăr pe un munte înalt. Se crăpa de ziuă, spre răsărit cerul era deja luminat. În clipa aceea s-a auzit peste munți sunetul jubilent al cornului lui Siegfried. Am știut atunci că dușmanul nostru de moarte se apropie. Eram înarmați și, pe o cărare îngustă tăiată în stâncă, pândeam ca să-l ucidem. L-am văzut sus, deasupra munților, venind într-un car făcut din oseminte. Cobora semeț și superb peste stâncile abrupte și ajunse pe cărarea îngustă pe care îl așteptam ascunși. Când a dat colțul spre noi, am tras deodată și s-a prăbușit, atins mortal. M-am întors înapoi să fug, și o ploaie torențială a început să cadă vâjâind. Apoi am trecut printr-un chin de moarte, având certitudinea că trebuie să mă sinucid dacă nu sunt în stare să dezleg enigma uciderii eroului.

Atunci s-a apropiat de mine duhul adâncului și a rostit aceste cuvinte:

„Adevărul suprem e totuna cu contrasensul.“ Aceste cuvinte m-au eliberat și, ca o ploaie urmând unei arșițe îndelungate, le-am auzit susurând în mine și ducând cu ele prea marea încordare.

Apoi am avut o a doua viziune: Am văzut o grădină splendidă, prin ea se preumblau figuri înveșmântate în mătase albă, înconjurate fiecare de văluri luminescent colorate, unele roșietice, celelalte albastrii și verzu.

Știi că am trecut peste adânc. Prin vină, am devenit un nou-născut.